

مرکز مجازی امام صادق علیه السلام

الروضة البهية في شرح اللمعة الدمشقية (قصاص)

تعدد اولياء دم - ولی دم صغیر

جلسه ۴۴

استاد صادقی

اجازه گرفتن برای قصاص:

فرض دوم (تعدد اولیاء دم):

همه باید اجازه دهند برای قصاص؛ دلیل:

۱- سلطنت همه، بالسویه است.

۲- حق قصاص، مشترک بین همه است.

۳- قصاص برای تشفی وضع شده؛ لذا باید برای همه حاصل شود نه برخی.

قول مخالف:

نظر جماعتی دیگر (از جمله سید مرتضی و شیخ طوسی): اجماع بر این است که حاضرین، نیاز به اجازه

غائبین ندارند؛ ولی باید سهم آنها از دیه را بپردازند.

مستند قول مخالف:

۱- عموم ولایت و وجود سلطنت، برای حاضرین که طالب قصاص هستند، ثابت است؛ لذا نیاز به اجازه غائبین ندارند.

۲- قصاص اولی بوده و تغلیب دارد؛ به همین دلیل اگر برخی خواهان قصاص و برخی دیگر خواهان عفو یا دیه باشند، نظر طالبان قصاص مقدم است؛ پس به طریق اولی، اگر برخی اولیاء غایب باشند و نظرشان

مشخص نباشد، نظر حاضرین که خواهان قصاص هستند، مقدم است.

نکته: شهید ثانی نیز، این نظر را تایید می کند.

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

ثمره بین دو قول:

اگر استیدان از غائبین لازم باشد، ولی بدون اذن اقدام به قصاص کند، گناه مرتکب شده و تعزیر می شود اما قصاص نمی شود، زیرا جانی نسبت به او مهدور الدم بوده است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

صغر ولی دم:

اگر ولی دم صغیر باشد، ولی صغیر حق ندارد استیفاء قصاص کند، زیرا نمی داند که تصمیم صغیر چه خواهد شد، علاوه بر آن، قصاص برای تشفی است و صغیر برای تشفی صلاحیت ندارد. در این صورت جانی تا بلوغ صغیر حبس می شود.

نظر شهید ثانی:

در صورتی که ولی دم صغیر باشد، باید مصلحت صغیر در نظر گرفته شود، اگر مصلحت اقتضای استیفاء قصاص را دارد، استیفاء جایز است و اگر مصلحت در تاخیر است، نباید قصاص صورت گیرد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv